

QUẢNG BÌNH TRIỂN KHAI HỘI NHẬP QUỐC TẾ CHỦ TRƯỞNG VÀ KẾT QUẢ BƯỚC ĐẦU

ThS. NGUYỄN VĂN GIANG

Trường Chính trị Quảng Bình

Hội nhập quốc tế là quyết sách chính trị quan trọng, là định hướng mới trong đường lối đối ngoại của Đảng và Nhà nước ta khi đất nước bước sang thời kỳ mới, phản ánh bước phát triển mới trong tư duy đối ngoại của Đảng trên cơ sở nhận thức sâu sắc về các xu thế lớn của thời đại và thực tiễn cách mạng Việt Nam. Kế thừa chủ trương hội nhập quốc tế của Đại hội XI và XII, Đại hội XIII của Đảng tiếp tục khẳng định: “Chủ động và tích cực hội nhập quốc tế, giải quyết tốt mối quan hệ giữa độc lập, tự chủ và hội nhập quốc tế; thúc đẩy hội nhập quốc tế toàn diện, sâu rộng, linh hoạt, hiệu quả vì lợi ích quốc gia - dân tộc, bảo đảm độc lập, tự chủ, chủ quyền quốc gia”¹. Nhằm tạo ra động lực mạnh mẽ góp phần vào sự phát triển chung của tỉnh, thời gian qua Quảng Bình đã tăng cường triển khai đường lối của Đảng về hội nhập quốc tế trên địa bàn tỉnh và bước đầu đạt một số kết quả.

Định hướng và sự chỉ đạo, điều hành, quản lý

Thực hiện chủ trương của Đảng, tận dụng lợi thế và đáp ứng yêu cầu của hội nhập quốc tế, tạo bước đột phá trong sự nghiệp xây dựng và phát triển Quảng Bình, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025, xác định nhiệm vụ về đối ngoại: “Chủ động mở rộng và nâng cao hiệu quả hoạt động đối ngoại. Cùng cố mối quan hệ hữu nghị truyền thống, hợp tác toàn diện với Lào, Cuba; nâng cao hiệu quả hợp tác với các tỉnh của Thái Lan và các địa phương, đối tác của các nước đã thiết lập quan hệ. Đẩy mạnh các hoạt động đối

ngoại Đảng, ngoại giao kinh tế, ngoại giao văn hóa, đối ngoại nhân dân”².

Trên cơ sở chủ trương, thời gian qua, Đảng bộ, chính quyền tỉnh đã tập trung chỉ đạo, điều hành, quản lý toàn diện mọi hoạt động đối ngoại, nhằm từng bước đưa Quảng Bình hội nhập quốc tế toàn diện và sâu rộng.

Trước hết, tỉnh Quảng Bình đã tích cực nghiên cứu, quán triệt và triển khai các hoạt động hội nhập theo tinh thần Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, thực hiện nghiêm túc về quản lý thống nhất về hoạt động đối ngoại, cũng như các quy định trên lĩnh vực đối ngoại, hội nhập quốc tế. Bên cạnh đó, Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Sở Ngoại vụ cũng đã ban hành nhiều văn bản quan trọng liên quan đến quá trình lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động đối ngoại như: Tỉnh ủy đã có Báo cáo số 85-BC/TU ngày 20/9/2021 về tình hình và kết quả thực hiện Quy chế quản lý thống nhất các hoạt động đối ngoại ban hành theo Quyết định số 272-QĐ/TW, ngày 21/1/2015 của Bộ Chính trị khóa XI, Kết luận số 33-KL/TW, ngày 25/7/2018 của Bộ Chính trị khóa XII về tiếp tục thực hiện Quy chế 272 và Chỉ thị số 38-CT/TW, ngày 21/7/2014 của Bộ Chính trị khóa XI về tăng cường quản lý các đoàn đi công tác nước ngoài gửi Ban đối ngoại Trung ương... Đồng thời, UBND tỉnh cũng ban hành các kế hoạch như: Kế hoạch số 191/KH-UBND, ngày 4/2/2021 triển khai thực hiện Chỉ thị số 26/CT-TTg, ngày 4/9/2018 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh hội nhập kinh tế quốc tế theo hướng hiệu lực và hiệu quả hơn trên địa bàn

tỉnh Quảng Bình; Kế hoạch số 256/KH-UBND, ngày 26/2/2021 về thực hiện Nghị quyết số 02/NQ-CP, ngày 1/1/2021 của Chính phủ về tiếp tục thực hiện nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2021; Kế hoạch số 568 KH/UBND, ngày 15/4/2021 về xúc tiến thương mại tỉnh Quảng Bình giai đoạn 2021-2025 nhằm phát triển hoạt động thương mại tỉnh Quảng Bình gắn với thị trường trong nước và hội nhập quốc tế; Kế hoạch số 1030/KH-UBND, ngày 18/6/2021 về hội nhập kinh tế quốc tế tỉnh Quảng Bình giai đoạn 2021-2025; Kế hoạch tổ chức hoạt động “Năm đoàn kết hữu nghị Việt - Lào 2022”; Kế hoạch số 1446 KH/UBND, ngày 11/8/2022 về triển khai chiến lược ngoại giao văn hóa đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Quảng Bình...

Trên cơ sở các văn bản đã ban hành, Tỉnh ủy, UBND tỉnh tăng cường chỉ đạo các sở, ban, ngành, địa phương quán triệt, tuyên truyền và phổ biến sâu rộng đến các doanh nghiệp, người dân trên địa bàn tỉnh các nghị quyết, chương trình, kế hoạch, quy chế, quy định của Trung ương và của tỉnh trong công tác đối ngoại, hội nhập quốc tế.

Một số kết quả bước đầu

Hợp tác giữa Quảng Bình với các nước, các khu vực, địa phương và các tổ chức quốc tế tiếp tục được tăng cường, đa dạng và ngày càng đi vào thực chất

Trước hết, do tác động của dịch bệnh năm 2021, Quảng Bình chỉ có 10 lượt cán bộ ra nước ngoài và tiếp đón 17 đoàn quốc tế³. Nhưng bước sang năm 2022, đã có 27 đoàn với 153 lượt người và 10 lượt cán bộ tham gia các đoàn công tác của các bộ, ngành Trung ương. Về đón tiếp các đoàn quốc tế có 113 đoàn với 1.085 lượt 655 lượt⁴. Hầu hết các đoàn ra, vào đều liên quan hợp tác trên nhiều lĩnh vực như ngoại giao, kinh tế, giáo dục, y tế, báo chí,

khoa học, văn hóa...

Đối với quan hệ với các nước, các địa phương quốc tế: Quảng Bình tăng cường hợp tác với Lào và các địa phương của Lào. Thực hiện năm đoàn kết hữu nghị Việt Nam - Lào 2022, tỉnh Quảng Bình đã cử nhiều đoàn, tổ chức nhiều hoạt động gắn kết, đầu tư, thương mại, giáo dục, y tế, du lịch, giao lưu văn hóa... tăng cường quan hệ với một số địa phương của Lào như Khăm Muộn, Sạ-văn-na-khệt, Chăm-pa-sắc, Say-sỏm-bu. Bên cạnh đó, hoạt động quan hệ với một số địa phương của các nước như Cuba, Nhật Bản, Hàn Quốc, Nga, Ô-xtơ-rây-li-a... cũng được đẩy mạnh trên nhiều phương diện với nhiều cấp độ khác nhau.

Hoạt động ngoại giao kinh tế góp phần quan trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội

Trước hết, hợp tác thu hút FDI, tính đến hết năm 2022, trên địa bàn tỉnh Quảng Bình có 27 dự án FDI được cấp Giấy chứng nhận đầu tư theo quy định với tổng vốn đăng ký đầu tư là 1,12 tỷ USD. Với nhiều dự án lớn như: Dự án Trang trại điện gió B&T, Dự án Nhà máy điện mặt trời Dohwa Lê Thủy đã đi vào vận hành và khai thác hiệu quả. Doanh thu năm 2022 đạt khoảng 366,2 triệu USD, giải quyết việc làm cho khoảng 1.500 lao động, nộp ngân sách đạt khoảng 11,6 triệu USD⁵.

Đối với các dự án ODA, tỉnh đã bố trí 1.163,880 tỷ đồng trong năm 2022, trong đó, vốn ODA do ngân sách Trung ương cấp phát là 787,180 tỷ đồng; vốn vay lại là 376,700 tỷ đồng⁶.

Về tình hình xuất nhập khẩu hàng hóa qua cửa khẩu quốc tế Cha Lo, đã giải quyết thủ tục cho 14.646 tờ khai, giảm 52%; 3.229 nghìn tấn hàng hóa, giảm 23%; trị giá hàng hóa đạt 1.437 triệu USD, giảm 25%; thu ngân sách 165 tỷ đồng, bằng 75% chỉ tiêu Bộ Tài chính giao, 41% chỉ tiêu Hội đồng nhân dân tỉnh Quảng Bình giao, giảm 73% so với cùng kỳ năm 2021⁷.

Về hợp tác phát triển kinh tế du lịch, tỉnh

Quảng Bình đã tích cực đẩy mạnh công tác quảng bá về hình ảnh, điểm đến, các chương trình kích cầu du lịch, các sản phẩm du lịch mới bằng nhiều hình thức đa dạng nhằm thúc đẩy sự phục hồi của ngành du lịch Quảng Bình trong trạng thái bình thường mới, nhờ vậy, du lịch Quảng Bình đã ghi nhận những kết quả phục hồi khả quan sau hơn 2 năm bị ảnh hưởng của đại dịch Covid-19. Tổng số khách du lịch nội địa đến Quảng Bình đạt gần 2 triệu lượt khách, gấp 3,51 lần so với cùng kỳ năm 2021; khách quốc tế ước đạt 30.787 lượt khách, gấp 5,4 lần so với cùng kỳ. Du lịch Quảng Bình tiếp tục được các tổ chức, tạp chí trong nước và quốc tế đánh giá cao: hang Sơn Đoòng được vinh danh trên trang chủ Google tại 18 quốc gia và vùng lãnh thổ; “Khám phá các hang động ở Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng” được The Culture Trip chọn là 1 trong 6 hoạt động thú vị ở Việt Nam mà bất kỳ du khách nào cũng nên trải nghiệm một lần trong đời; chuyên trang du lịch nổi tiếng thế giới - The Travel ca ngợi Phong Nha của Việt Nam là điểm đến lý tưởng với vẻ đẹp hoang sơ, những hang động kỳ vĩ cùng nền văn hóa ẩm thực địa phương phong phú và là một trong những điểm đến không thể bỏ qua với du khách quốc tế khi tới Việt Nam; Phong Nha - Kẻ Bàng được AFAR (Mỹ) vinh danh là 1 trong 39 điểm đến của thế giới; hang Sơn Đoòng được CN Traveller vinh danh là 1 trong 7 kỳ quan thế giới.

Các hoạt động khác về đối ngoại được đẩy mạnh và đạt hiệu quả cao

Các hoạt động khác như công tác vận động và quản lý viện trợ phi chính phủ nước ngoài, công tác tổ chức và quản lý hội nghị, hội thảo quốc tế, công tác ký kết và thực hiện thỏa thuận quốc tế, công tác ngoại giao văn hóa... được tổ chức nghiêm túc, đa dạng và hiệu lực, hiệu quả. Công tác thông tin đối ngoại và quản lý

hoạt động thông tin, báo chí, ngoại giao văn hóa diễn ra sôi động, đúng pháp luật, góp phần quảng bá hình ảnh, con người, du lịch Quảng Bình ra nước ngoài. Công tác biên giới lãnh thổ quốc gia, lãnh sự và bảo hộ công dân được phối hợp thực hiện nghiêm túc góp phần bảo vệ an ninh biên giới trên biển, trên bộ và đảm bảo quyền lợi người dân ở các nước sở tại.

Nhìn chung các hoạt động đối ngoại đã bám sát thực hiện đường lối của Đảng, vận dụng sáng tạo phù hợp với đặc thù địa phương, tập trung vào ngoại giao kinh tế, tận dụng thu hút đầu tư nhằm phát triển Quảng Bình. Các hoạt động đã đưa Quảng Bình hội nhập quốc tế, tạo ra động lực to lớn vào sự phát triển của tỉnh.

Tuy nhiên, bên cạnh đó, quá trình triển khai hội nhập quốc tế trên địa bàn tỉnh hiện nay vẫn còn gặp một số điểm nghẽn, vướng mắc cần được tháo gỡ, cụ thể: Chưa kêu gọi được nhiều nhà đầu tư nước ngoài có năng lực, uy tín lớn, cũng như vận động được nhiều kiều bào về hợp tác đầu tư tại Quảng Bình; Hoạt động mở rộng hợp tác, kết nghĩa với các địa phương, đối tác nước ngoài chưa được thực hiện thường xuyên, số lượng còn ít. Các quan hệ đã thiết lập nhưng hoạt động còn ở mức tìm hiểu, trao đổi thông tin, trao đổi đoàn, chưa đi vào thực chất, hiệu quả chưa cao, chưa tương xứng với tiềm năng. Đồng thời, kinh phí bố trí cho các hoạt động đối ngoại chưa đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới; đội ngũ cán bộ làm công tác đối ngoại còn thiếu so với yêu cầu...

Nhằm phát huy những kết quả đạt được, tháo gỡ một số tồn tại trong thời gian tới, nhằm đẩy mạnh hội nhập quốc tế toàn diện, sâu rộng cần tập trung vào một số định hướng sau:

Thứ nhất, tiếp tục quán triệt và triển khai đường lối đối ngoại Đại hội XIII của Đảng; các nghị quyết, chương trình, kế hoạch của Trung ương và của tỉnh về hợp tác và hội nhập quốc tế, đối ngoại đa phương, đối ngoại Đảng trong

tình hình mới, hợp tác đầu tư nước ngoài...

Thứ hai, chú trọng phát triển quan hệ hợp tác hữu nghị truyền thống với các tỉnh của nước CHDCND Lào, đặc biệt là xây dựng mối quan hệ hữu nghị hợp tác toàn diện với hai tỉnh Khăm Muộn và Sa-vẳn-na-khệt. Tiếp tục trao đổi ký kết các biên bản hợp tác bằng nhiều hình thức khác nhau nhằm trao đổi kinh nghiệm với những nội dung cụ thể, thiết thực, hiệu quả theo chủ trương, chính sách và mục tiêu hợp tác, hữu nghị của Đảng, Chính phủ hai nước.

Thứ ba, đẩy mạnh công tác quản lý nhà nước về biên giới đất liền, thực hiện tốt công tác tuyên truyền về biên giới, chủ quyền lãnh thổ quốc gia. Tiếp tục hợp tác chặt chẽ với các tỉnh Khăm Muộn, Sa-vẳn-na-khệt trong nhiệm vụ đảm bảo quốc phòng, an ninh, biên giới, trong đó đặc biệt chú trọng việc quản lý, xây dựng tuyến biên giới hoà bình, ổn định, hợp tác và cùng phát triển.

Thứ tư, tích cực phối hợp với các Bộ, ngành Trung ương, các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài để quảng bá, giới thiệu hình ảnh tỉnh Quảng Bình, các tiềm năng, chính sách thu hút, kêu gọi đầu tư của tỉnh và tổ chức có hiệu quả các hoạt động xúc tiến đầu tư, thương mại, du lịch ở nước ngoài, tập trung đến các thị trường truyền thống như: Nhật Bản, Hàn Quốc, châu Âu,... trong đó, tập trung kêu gọi các dự án đầu tư về lĩnh vực mà tỉnh có tiềm năng, thế mạnh như: du lịch; dịch vụ; sản xuất nông nghiệp sạch và chế biến nông lâm sản,

thủy sản; năng lượng tái tạo và công nghiệp chế tạo; công nghiệp phụ trợ.

Thứ năm, tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động ngoại giao văn hóa; nâng cao hiệu quả hoạt động thông tin đối ngoại nhằm quảng bá, giới thiệu tỉnh Quảng Bình đến bạn bè quốc tế, đặc biệt là Di sản Thiên nhiên thế giới Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, Nghệ thuật Bài chòi, Ca trù, Hò khoan Lệ Thủy...

Thứ sáu, đẩy mạnh, đổi mới công tác vận động, thu hút nguồn vốn ODA và NGO nhằm phát triển cơ sở hạ tầng, phát triển kinh tế - xã hội bền vững. Tăng cường hiệu quả quản lý, sử dụng nguồn vốn ODA và NGO. Tiếp tục cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư, kinh doanh; quan tâm đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, thực hiện tốt các dịch vụ hành chính công, khắc phục những vướng mắc ảnh hưởng đến việc thu hút đầu tư của tỉnh.

Thứ bảy, tích cực vận động, tuyên truyền người Việt Nam ở nước ngoài về chính sách của Đảng, Nhà nước và địa phương, thu hút kiều bào về đóng góp, xây dựng quê hương. Triển khai Đề án “Ngày tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài giai đoạn 2023-2030”; tiếp tục cử giáo viên sang dạy tiếng Việt cho con em kiều bào tại các tỉnh của Lào; xây trường trung học cơ sở tặng Hội người Việt tại tỉnh Khăm Muộn; tổ chức gặp mặt kiều bào nhân dịp tết cổ truyền dân tộc tại tỉnh Quảng Bình; hoàn thành cơ sở dữ liệu về người Việt Nam ở nước ngoài ■

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H.2021, t.I, tr.164.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình. *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025*, tr.87.
3. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình. Báo cáo số 10/BC-UBND ngày 18 tháng 1 năm 2022 về *Kết quả hoạt động đối ngoại năm 2021 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2022*.
- 4, 5, 6, 7. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình. Báo cáo số 409/BC-UBND ngày 23 tháng 12 năm 2020 về *Kết quả hoạt động đối ngoại năm 2022 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2023*.